

Merimetsojen ja hylkeiden vaikutus pienimuotoiseen kalastukseen Itämerellä: EU:ta ja kansallisia päätöksentekijöitä pyydetään ryhtymään viipymättä toimeen

Bryssel, 26. toukokuuta 2021 – 26. toukokuuta Euroopan parlamentin jäsen **Emma Wiesner** (Ruotsi, Renew Europe -ryhmä) ja Euroopan parlamentin jäsen **Nils Torvalds** (Suomi, Renew Europe -ryhmä) toimivat yhdessä puheenjohtajina Itämeren alueen hylje- ja merimetsoprojektin (Baltic Seal and Cormorant Transnational Cooperation project, TNC) virtuaalisessa seminaarissa, jossa käsiteltiin hylkeiden ja merimetsojen harjoittaman saalistuksen vaikutuksia pienimuotoiseen kalastukseen Itämeren alueella.

Hylkeiden ja merimetsojen määrä on kasvanut merkittävästi Itämeren alueella, ja se on vaikuttanut alueen pienimuotoiseen kalastussektoriin **vähentämällä paikallisia saalismääriä**, aiheuttamalla ylimääräisiä kustannuksia ja heikentämällä siten sektorin kannattavuutta. Lisäksi hylkeet aiheuttavat **välitöntä vahinkoa kalastusvälineille ja levittävät kalakannoille haitallisia loisia**.

Webinarissa **projektin koordinaattori Esko Taanila** esitteli hankkeen kestävien ratkaisujen löytämiseen tähtäävät keskeiset johtopäätökset. Taanila painotti kalastajien elämää merellä ja roolia ympäristöstä huolehtimisessa. *“Merielämän tasapaino on kalastajille tärkeää”*, Taanila lisäsi. Taanilan esitelmää täydensi myös **Timo Matinlassi, pohjoissuomalainen pienkalastaja**, joka kertoi, että *“ikäntyvät kalastajat harjoittavat ammattiaan vain siksi, että heillä ei ole muuta vaihtoehtoa. Mutta suurin ongelma on kuitenkin se, että nuoret kalastajat eivät halua jatkaa ammatissa, ja pian tuoretta paikallista kalaa ei enää tule Itämeren alueen ruokapöytiin”*.

Meppi Nils Torvalds korosti myös sitä, että Itämeren hylje- ja merimetsokannat *“kasvavat kontrolloimattomasti ja aiheuttavat vakavaa ekologista, yhteiskunnallista ja taloudellista vahinkoa sekä alueellisesti että paikallisesti”*. Torvalds kertoi useiden pienkalastajien lopettaneen toimintansa, koska hylkeiden ja merimetsojen aiheuttamat vahingot ovat vuosi vuodelta kasvaneet. Torvaldsin mukaan *“Kalakantoja voidaan lisätä, mutta en ole varma voidaanko kulttuuri ja vuosisatojen pienkalastuksen perinteet Itämeren rannoilla rakentaa uudelleen”*. **Meppi Emma Wiesner** korosti ekosysteemien haurautta. *“Meidän on varmistettava, että saavutamme sellaisen tasapainoisen kannan sen jälkeen, kun laji on saatu elpymään, josta on hyötyä koko ekosysteemille, ja johon myös kalastajat ja rannikkoalueiden yhteisöt kuuluvat”*.

Ruotsin Maatalousyliopisto SLU:n asiantuntijat esittelivät hylkeiden ja merimetsojen harjoittaman saalistuksen pienimuotoiseen kalastukseen kohdistamiin välittömiin taloudellisiin ja yhteiskunnallisiin vaikutuksiin liittyviä tutkimustuloksiaan sekä myös muutamia näiden vaikutusten mahdollisia lievennyskeinoja. Euroopan komission edustajat **Maja Kirchner meri- ja kalastusasioiden pääosastolta** ja **Micheál O'Briain ympäristöasioiden pääosastolta** esittelivät Euroopan unionin politiikkaa ja lainsäädäntöä sekä niiden toteuttamista suojeluun ja biodiversiteettiin liittyvien tavoitteiden ja kalastuspolitiikan tavoitteiden yhteensovittamisessa.

Itämeren alueen hylje- ja merimetsoprojektin (TNC) jäsenet toivat esiin sen, että hylkeiden ja merimetsojen harjoittama saalistus määrittellään usein vaikutuksiltaan “paikalliseksi”. Tosiasiassa se **vaikuttaa kuitenkin kaikkeen pienimuotoiseen kalastukseen koko Itämeren alueella**.

Koko EU:n tasolla tapahtuvaa koordinoitua toimintaa tarvitaan kipeästi, jotta pienimuotoisen kalastuksen katoaminen Itämeren rannikkoalueilla voidaan estää.

Lisätietoja:

Itämeren alueen kansainvälinen hylje- ja merimetsohanke (Baltic Sea Seal and Cormorant Transnational Cooperation Project) käynnistyi neljäntoista paikallisen suomalaisen, ruotsalaisen, virolaisen ja saksalaisen kalastuksen toimintaryhmän (Fishing Local Action Group, FLAG) aloitteesta vuonna 2017. Hankkeen tavoitteena on tutkia kasvavien hylje- ja merimetsokantojen taloudellisia ja yhteiskunnallisia vaikutuksia Itämeren alueen pienimuotoiseen kalastukseen. Projektin rahoituksesta vuosina 2014-2020 vastaa Euroopan meri- ja kalatalousrahasto, ja hankkeen tavoitteena on löytää ja kehittää kestäviä ratkaisuja merten luonnonvarojen hallintaan pienimuotoisen kalastuksen tulevaisuuden turvaamiseksi Itämeren alueella.

Luonto- ja lintudirektiivien avulla tehokkaasti suojellut Itämeren hylje- ja merimetsokannat ovat kasvaneet dramaattisesti viimeisten vuosikymmenten aikana, ja enimmäiskanta (suurin mahdollinen ympäristön kannalta kestävä kanta) on saavutettu useimmilla alueilla. Tällä on myös **merkittävä vaikutus kalakantoihin**, sillä nämä lajit vähentävät kalasaaliita paikallisesti ja heikentävät myös pienimuotoisen rannikkokalastuksen kannattavuutta. Lisäksi harmaahylje aiheuttaa **välitöntä vahinkoa kalastusvälineille ja levittää loisia**, jotka ovat haitallisia kalakannoille. Merimetsojen ja harmaahylkeiden harjoittama saalistus on eräs suurimpia perinteisen pienkalastussektorin säilymiseen liittyviä haasteita, sillä se vaarantaa **rannikkoyhteisöjen toimeentulon** ja vähentää tuoreen paikallisen kalan saatavuutta ruokapöydässä.

Hankkeessa haastateltiin 220 kalastajaa kuudessa eri maassa vuosina 2018-2019. Luonnonvarakeskus (LUKE) on laatinut yhteenvetävän raportin [tutkimustuloksista](#).

Itämeren alueen hylje- ja merimetsoprojekti (TNC) on laatinut hankkeeseen ja siihen liittyvään seminaarin pohjautuvat toimintasuositukset, jotka on liitetty tähän lehdistötiedotteeseen.

Perusteellinen raportti tilaisuudesta julkaistaan [projektin sivustolla](#) tulevina viikkoina.

Lisätietoja: conference@alienor.eu – [Aliénor](#) on avustanut projektitiimiä verkkoseminaarin järjestämisessä.